

"We gaan deze ruwe diamant bewerken"

Eigenaar en greenkeeper enthousiast over Lilse Golf & Country

De golfbaan van de Lilse Golf & Country ligt in de Belgische Kempen tussen Turnhout en Antwerpen. Een Kempense boerderij dient als clubhuis. Golfprofessional Pieter-Bas van Oostrum en zijn echtgenote Nienke Vink werden in juli 2007 eigenaar van een slecht onderhouden baan. De jonge greenkeeper Tom Vanheuckelom staat hen terzijde om België met een fraaie baan te verrijken.

Auteur: Broer de Boer

In zijn huiselijke clubhuis vertelt eigenaar Pieter-Bas van Oostrum: "In de oorlog stookte men hier jenever, totdat de Duitsers er een stokje voor staken en de boerderij in de hens zetten. Tot 1985 was het hier een oase van rust met koeien, maïs en een boomkwekerij. De eigenaar sloeg graag een balletje en legde daarom een paar greens aan. Daarop kwamen buurtgenoten en vrienden af. Vanaf 1987 werd het geheel omgetoverd tot een golfclub met een 9-holes baan. Er werden heel wat jonge bomen aangeplant, waardoor de golfclub nu een zekere charme uitstraalt. Een mooi terras voor de hoeve biedt uitzicht op de 9e hole. De laatste exploitant liet echter alleen maaien wanneer het strikt nodig was. Volgens ons is er verder nauwelijks bemest, zeker de fairways niet. Alleen een boer uit de buurt reed er wel eens wat pluimveemest overheen."

Moeras

Twee dagen per week trekt Van Oostrum uit voor het management van de golfbaan. De andere dagen geeft hij golfles. Deze zomer strikte hij de jonge enthousiaste Tom Vanheuckelom (24) als hoofdgreenkeeper. Die was toen al vijf jaar

greenkeeper bij Millennium Golf, een Belgische baan met 27 holes. Vanheuckelom volgde op dat moment de opleiding tot hoofdgreenkeeper in Nederland. Zo'n opleiding is er momenteel in Vlaanderen niet. Vanheuckelom: "Samen willen we beetje bij beetje de contouren van een echte professionele golfbaan scheppen. Toen ik hier kwam was het helemaal niks meer! We lopen voortdurend tegen verrassingen op. Voor de berekening is hier een 15 meter diepe put, waaruit we grondwater kunnen onttrekken. Er was ons verzekerd dat het mogelijk was direct over te schakelen op water uit de vijver. Alleen had men nagelaten de aansluitingen te maken. Zo is het ook onbekend waar en hoe diep de slangen van de berekening lopen en dat kan heel lastig zijn. Verder ligt het wateroppervlak van onze vijver twee meter onder dat van de Haarlebeek, die hier langs loopt. Dat zorgt dus voor wateroverlast. Dat moeten we oplossen en daarin gaan we als eerste investeren. Overtollig vijverwater laten we met behulp van een pomp en een ondergrondse leiding gefilterd in de beek lopen. Daarmee voorkomen we dat het terras van ons clubgebouw onder water loopt. We zitten hier

op leemgrond en drainage ontbreekt. Soms krijgt je de indruk dat deze golfbaan in een moeras is aangelegd."

Ecologisch

Op de Lilse Golf & Country moet nog heel veel gebeuren, maar alles kan niet tegelijk. Vanheuckelom: "Eerst willen we een jaar aankijken wat zich allemaal voordoet. Pas dan maken we een plan van aanpak, compleet met budgettering. Ik wil bijvoorbeeld regelmatig met een vaste pen gaan prikken. In het voor- en najaar wil ik dat met de holle pen uitvoeren, in combinatie met bezanding. Hier is op de fairways waarschijnlijk nog nooit geprikt. Ook hebben ze hier waarschijnlijk maar weinig kunstmest gebruikt. We hebben besloten de golfbaan op basis van ecologische richtlijnen te gaan beheren. Daartoe zijn we bezig met een bodemanalyse en het opstellen van een ecologisch bemestingsschema. JF Greenservice uit Weert (Nederland) ondersteunt ons hierbij en we gaan daarin samenwerken met de greenkeeper van Hasselt (B), die ervaring heeft met ecologisch beheer van golfbanen. Voor zover cultuurtechnische maatregelen onvoldoende zijn,

betekent dat ook dat we de zomerfusarium op ecologische wijze gaan bestrijden."

Overheid

Met ecologisch beheer van de golfbaan wil Pieter-Bas van Oostrum zo nauw mogelijk aansluiten op het Golfmemorandum dat de Belgische overheid heeft opgesteld. Van Oostrum: "Ik probeer zo snel mogelijk te voldoen aan de eisen die het memorandum stelt. Naar de toekomst toe zou uitbreiden wellicht een mogelijkheid zijn. Want er is een groeiende behoefte aan golfbanen in België. Uit een analyse van de Vlaamse Vereniging voor Golf (VVG) blijkt dat er zeker 50 golfbanen moeten bijkomen. Het resultaat tot dusverre: er hebben zich circa 120 banen gemeld met uitbreidingsvoorstellen. De overheid heeft echter pas in 15 gevallen de toezegging gedaan dat ze daadwerkelijk mogen uitbreiden. Daarvan realiseerden inmiddels zeven banen een uitbreiding. Golf wordt in België nog altijd als een 'dikke nekken'-sport gezien. Maar gelukkig is er met het Golfmemorandum eindelijk ook beleid gekomen voor deze sport. Wanneer je nu wilt aanleggen of uitbreiden en je aan de gestelde eisen voldoet, zetten de gemeentelijke, provinciale of gewestelijke overheden de opgeworpen hindernissen vaak snel aan de kant. Persoonlijk verwacht ik een sterke groei in de Belgische golfsport. Per slot van rekening waren er in Nederland 20 jaar geleden ook maar 50.000 golfers, terwijl dat er nu 300.000 zijn. Dat er animo is voor deze sport, maar dat de groei voortdurend is afgeremd, stimuleert de business niet. Ik ken een aantal grote internationale bedrijven in de golfsport die wel een importeurschap in Frankrijk en Nederland hebben, maar België links

De Vlaamse Golfmemoranda

De golfsport in België is lang geblokkeerd geweest. In Vlaanderen spelen de golfmemoranda van 2003 en 2006 een belangrijke rol op de ontwikkeling van deze sport. Het Golfmemorandum van 2003 richt zich op bestaande golfbanen. Daarin kreeg golf een andere status dan de andere veldsporten. Banen werden ingedeeld in categorieën; ze kregen 'een zone', zoals de Vlamingen dat zeggen. Op basis van zo'n golfzone moet een baan voldoen aan bepaalde criteria. Dat kon betekenen dat zij een milieubeheersplan moest overleggen. In sommige gevallen kwam er zelfs een stuurgroep aan te pas, met mensen uit de milieubeweging, om een dergelijk (milieu)beheersplan op te stellen. Volgens Mark Verneirt, secretaris generaal van de VVG zijn alle bestaande golfclubs hun verplichtingen nagekomen, maar heeft nog niet elke club zo'n golfzone. Verneirt: "Als je geen golfzone hebt, kun je geen verbeteringen doorvoeren en ben je beperkt bij je werkzaamheden." Voor nieuwe terreinen en uitbreidingen heeft de Vlaamse golfsport te maken met het Golfmemorandum van 2006. Een ingestelde werkgroep screent en evalueert nieuwe projecten. Zaken als ligging, behoefte, behoud van natuurwaarden, versterking van de waterhuishouding, mogelijkheden voor alternatieve recreatieve bestemmingen -wandelpaden en fietspaden- worden getoetst aan criteria. Een nieuw golfterrein mag ook geen schade toebrengen aan de actieve landbouw; de werkgroep beoordeelt de verkeersbewegingen naar het golfterrein en er moet sprake zijn van democratisering. Daarmee bedoelt zij dat golf open moet staan voor iedereen: toelating van vrije spelers dus. Mark Verneirt: "De VVG, haar Waalse tegenhanger en de Koninklijke Belgische Golf Federatie maken zich sterk voor die democratisering. We stellen het in april op de vergaderingen aan de orde. Maar het zijn de golfclubs zelf die vrije spelers binnen hun statuten kunnen regelen. Voor het Golfmemorandum 2006 moeten golfclubs dus, zonder dat het zekerheden biedt, een zwaar, duur dossier opbouwen om uit te breiden. Groen licht van de evaluatie-/screeningscommissie vergroot de slaagkans aanzienlijk."

laten liggen. Ik voorspel dat ook dat gaat veranderen."

Golf & Country

Drie jaar geleden had de Lilse Golf & Country 400 leden, nu zijn het er 650. De leden betalen een toetredingsfee van 475 euro, terwijl de jaarlijkse contributie op 825 euro ligt. Van Oostrum: "Vrije golfers, zoals jullie die in Nederland kennen, hebben we in België niet. Op onze baan moeten we vrij sterk op regels sturen. Er lopen altijd twee vrijwilligers als fieldmarshals rond. We hebben hier afslagen waar de banen van de bal en de fairways elkaar kruisen. Zonder handhaving van de regels kan dat tot gevaarlijke situaties leiden. Een bord bij de eerste tee wijst de spelers extra op de regels bij Golf & Country. Toch heerst hier een huiselijke sfeer en organiseren we ook veel activiteiten, zoals 'golf voor bridge'. Leden stellen 's ochtends – na een kop koffie – teams samen en lopen negen holes af. Na de lunch gaan ze vervolgens een partij bridgen. Onder het concept 'Thank God it's Friday' organiseren we themalessen in groepsverband, in combinatie met een diner. Daarbij zijn golfers vanaf 18.00 uur welkom in ons clubhuis, waar ze kunnen genieten van een glaasje wijn, Palm van het vust of jenever. Om 18.30 en 19.30 uur starten de groepslessen. Daarna is er een -winterse- maal-

Machinepark Lilse Golf en Country

- Fairways: Ransomes 305;
- Rough: John Deere F935;
- Tees/Collars: John Deere 2653A;
- Greens: John Deere 2500;
- Workman: John Deere 2030 ProGator;
- Beluchter: Jacobsen VA-24 Aerator;
- Dresbak: John Deere (opzetstuk voor de John Deere ProGator); Flymo luchtkussen-maaier;
- Bosmaaier: Kettingzaag Makita; Bladblazer Makita; Ransomes bunker-rake; Gambetti Barre sproeitor (opzetstuk voor de John Deere ProGator);
- Drie elektrische buggy's

tijd. Op de verlichte driving range kunnen golfers tot 21.00 uur terecht. Daarnaast hebben we dit jaar ook de 'Wintercup' ingevoerd, een competitie tussen teams waarbij minimaal twee 'rabbits' per team deelnemen om de nieuwe golfers wedstrijdervaring op te laten doen onder begeleiding van de lagere handicappers."

Drukbezocht

Voor Pieter-Bas van Oostrum is het tijd om les te geven. Tom Vanheuckelom rijdt me met een elektrische buggy over de uitdagende bos- en parkbaan, waarvoor veel techniek en nauwkeurigheid nodig is. De fairways zijn niet breed en de greens smal; ook zijn er verschillende doglegs. De langste rechte afslag is een par 3 van 207 meter. Wanneer een golfer op deze 9

holes par 64 baan speelt, heeft hij als heer 2.278 meter afgelegd en als dame 2.145 meter. Het is duidelijk zichtbaar dat Tom Vanheuckelom al veel achterstallig onderhoud heeft weggewerkt. Verschillende afscheidingen tussen fairways zijn recentelijk opgesnoeid en de struiken en bomen hebben weer ruimte. Momenteel is hij druk met bladruimen. Vanheuckelom vertelt: "Het is een drukbezochte baan. Circa 100 tot 150 man lopen dagelijks hun rondjes op het terrein van 11 hectaren. Regelmatig zie je hier om 6.30 uur al mensen lopen. Maar het mag dan een baan voor ouderen zijn, de jeugd wordt niet vergeten. In onze club vallen circa 50 jongeren onder een speciaal jeugdplan onder leiding van Pieter-Bas. Sommige jeugdliden spelen op regionaal niveau, een enkeling zit in de VVG-selectie. De Lilse Golf & Country is een ideale baan die ook ouders mét kinderen aanspreekt; omdat je de 9 holes in zeven tot negen kwartier gemakkelijk kunt aflopen."

Fusarium

Wie de Lilse Golf & Country kent, weet van het langgerekte karakter van de baan. We staan stil bij een green waar de grasmat nog de sporen draagt van zomerfusarium. Vanheuckelom: "Eén van de oorzaken is dat de zon op sommige plaatsen nauwelijks op de greens komt. Bovendien is het hier een erg vochtige omgeving. De dauw blijft er lang op liggen. Vaak moet je de dauw er meerdere malen 'sweepen'. Het kan zijn dat ik er om 11.30 uur nog mee bezig ben. Als er ergens nachtvorst optreedt, merken we dat hier als eerste. Ik maai de greens vier- tot vijfmaal per week en houd de lengte van het gras op 5mm. De foregreens en de tees maai ik tweemaal per week. De graslengte daar zit op 14mm. Het gras op de fairways houd ik iets langer en ik maai ze twee- of driemaal per week. Rondom de boom- en vijverpartijen is wat rough, maar dat mag door de smalle banen geen naam hebben."

Verbeteringen

De Lilse Golf & Country zal nog veel energie en geld kosten voordat hij getransformeerd is in een gepolijste diamant. De leden geven aan dat zij blij zijn met de veranderingen en zeer content over de professionele aanpak. Ook Tom Vanheuckelom is blij met de voortvarende aanpak en de rol die hij daarin kan spelen. "Toen ik hier kwam, stond er een vierkante dieselolietank waar ik op moest klimmen. Ik moest de tractoren aftanken met zo'n ouderwetse zwengelpomp die veel valse lucht aanzog. Er was een fairwaymaaier die met slechts drie maaikooien was uitgerust. Pieter-Bas van Oostrum was snel overtuigd dat alleen al vanwege de productiviteit het verstandig was daarin snel verandering te brengen. Tanken gaat nu elektrisch en ik kon een -gebruikte- vijfde-lijke Ransomes kooimaaier kopen. Specialistisch machineonderhoud besteden we uit, maar het dagelijks onderhoud van de machines en alle voorkomende werkzaamheden voeren mijn greenkeeper en ik zelf uit. Elke dag is anders en heeft verrassingen in petto. Dat maakt dit werk erg plezierig!"

Accommodatie Lilse Golf & Country

- 9 holes, par 64;
- Verlichte driving range van 50 x 150 meter, met 7 overdekte en 10 niet overdekte afslagplaatsen;
- Chipping en pitching green met oefenbunker;
- Putting green;
- Oefenballen via baldispenser met jettons;
- Beginnersuitrusting wordt ter beschikking gesteld;
- Clubhuis;
- Twee full time professionals;

Voor meer info: www.lilsegolfcountry.be.